

Frenada als camps de golf

El nou govern de les Illes restringirà les concessions de nous camps de golf.

L'any 1964 el príncep Rainiero de Mònaco es desplaçà a Palma. S'instal·là a l'hotel més luxós d'aleshores, el Son Vida. En aquell moment Mallorca acollia la vertadera *jet-set* internacional. Els astres del cinema de Hollywood, l'aristocràcia europea més selecta o els grans magnats dels negocis internacionals arribaven a l'illa per passar-hi les vacances. El Son Vida

i el Formentor eren els dos hotels de màxima distinció i luxe. En aquell context de turisme selecte, els propietaris del Son Vida decidiren de construir a la rodalia de l'indret paradisiac on hi ha l'hotel –un turó que domina la badia de Palma– una nova oferta per a l'exclusiva clientela: un camp de golf, el primer que es construï a les Illes. Rainiero l'inaugurà en una gran festa on fou citada l'alta societat

del moment. Fou així com començà la relació entre turisme i golf a les Balears, sovint marcada per la polèmica.

L'oferta actual. A partir de 1964 el golf va anar arrelant a poc a poc com a oferta per a una clientela distingida que fa una despesa molt més alta que el turista –diguem-ne– normal, és a dir, el familiar de sol i platja. A final dels anys setanta i durant els vuitanta del segle passat, el moviment ecologista –que havia esclatat amb força a Mallorca durant els setanta– començà a apuntar a la diana dels camps de golf, que apareixien per-

EFE

tot arreu. Els activistes protestaven pel consum desmesurat d'aigua que implica un camp de golf en una illa –sobretot s'han construït a Mallorca–, on aquest recurs natural és més aviat escàs. A més, criticaven la confusió entre el golf i la promoció associada d'hotels. En canvi, els favorables al golf addueixen que ni es gastava tanta aigua ni es construïa tant de bell nou i que, en tot cas, era imprescindible d'atreure aquesta clientela de gran capacitat de despesa per mirar d'allargar la temporada turística. Això volia dir que arribessin turistes cercant alguna cosa més que el sol i la platja, que només es pot oferir entre el maig i el setembre. Així doncs, el golf esdevenia una opció que trencava l'estacionalitat. Era un turisme que gastava molt i que, a causa de la bonança climatològica, podria estar interessat a desplaçar-se a les Illes durant tot l'any per practicar el seu passatemps preferit.

Els governs autonòmics conservadors de les Balears (1983-1999) esperaven els nous camps de golf, com també les ampliacions i les construccions de ports esportius. El *green* i el pantalà han estat a les Illes les dues cares de la mateixa moneda. Per als uns és la moneda del turisme de luxe. Per als altres, és la moneda que implica un consum desorbitat de territori i de més recursos naturals. Fruit de la pressió ecologista, assumida per tots els partits d'esquerra, el govern conservador de Gabriel Canellas impulsà –i el Parlament aprovà– la llei de camps de golf el 1988, que fou reformada dues vegades. La llei preveu com s'han de construir els camps de golf i, sobretot, és inflexible a l'hora d'obligar a regar-los amb aigua depurada. Passa, però, que no sempre es compleix del tot. Per exemple, el grup ecologista GOB (Grup d'Ornitologia Balear i de Defensa de la Naturalesa) expressava no fa gaire l'"estranyesa" perquè l'empresa propietària dels camps de golf de Son Gual i de Puntiró –ambdós a Pal-

El GOB assegura que la llei que obliga a regar els camps amb aigua depurada no es compleix totalment

ma– hagués demanat a la conselleria de Medi Ambient que li deixés aigua depurada per regar les dues instal·lacions: "I amb quina aigua regaven fins ara?", es demanen amb un punt d'ironia els ecologistes.

Miquel Àngel March, portaveu del GOB, assegura a aquest setmanari que per diversos motius no es compleix la llei totalment i que hi ha camps que, si més no, barregen aigua depurada i aigua dolça. Una pràctica que ha estat denunciada, però que no ha fet tancar cap camp. La llei també preveu que cada instal·lació pugui tenir una oferta hotelera associada per a *compensar* el fet que la pràctica del golf no dona grans beneficis, tot i ser d'interès general per a les Balears –si més no ho diu la llei– perquè atreu turisme de gran capacitat de despesa. En virtut d'aquesta compensació, es permet a cada camp de tenir un hotel fins a 450 places. Però segons March, "com que la llei permet de fer camps de golf a sòl rústic i, a més, amb l'hotel, el resultat és una creixent desfiguració d'aquest terreny, ja malmès a bastament". Per una altra banda, els ecologistes pensen que la localització en zones rústiques fa que tota la rodalia acabi tenint valor urbanístic, encara que sigui a llarg termini, amb la qual cosa la fesomia rústica del sòl es va perdent.

Amb el pas dels anys, entre crítiques i defenses, el golf s'hi ha anat desenvolupant força, a les Illes. En aquests moments hi ha 20 camps a Mallorca, 1 a Menorca i 2 a Eivissa. Només a Mallorca ocupen 1.300 hectàrees. L'èxit d'aquesta oferta turística no presenta cap dubte: l'any passat deixà una recaptació d'uns 170 milions d'euros. No és estrany que un negoci amb tan bona salut atregui més aspirants a aprofitar-ne els rèdits: hi

ha peticions de construir 13 camps més, tots a l'illa gran. Si es fessin, la superfície total de l'acurada gespa foradada gairebé es duplicaria: arribaria a 2.500 hectàrees.

El futur immediat. L'acord polític que permeté la formació del govern de centre-esquerra actual preveu "criteris restrictius" a l'hora de donar més permisos per fer camps de golf. Què se'n farà, de les 13 noves peticions?

El GOB no té cap dubte sobre què hauria de passar: que no se'n fes cap ni un més. "Serem batalladors en contra de qualsevol altre permís", assegura March, perquè, a parer seu, "l'oferta d'ara és més que suficient per a acollir la demanda que pugui arribar de jugadors de golf. I, és clar, si se n'accepta cap, almenys que sigui sense cap plaça hotelera adossada." No ho veu pas igual, sinó exactament a l'inrevés, el president de la Federació Balear de Golf, Pablo Fuster, per a qui, tot i que l'oferta actual "és molt bona", caldria "completar-la" amb les noves peticions, segons explica a la premsa local.

El govern estudia com afrontar les tretze peticions. Sembla segur que impedirà, tal com preveu el pacte signat entre els partits governants, que portin oferta hotelera associada. La qüestió està a saber si els interessarà, als promotors, de fer un camp de golf sense hotel adherit. En qualsevol cas, la majoria política actual té decidit de canviar la llei vigent de camps de golf en el sentit esmentat. La intenció és evitar que a través del golf es vagin colant més places hoteleres que, al capdavant, poden donar valor urbanístic –ni que sigui a llarg termini– a vastes zones catalogades de rústiques. També pot passar que una part dels tretze projectes –cada un dels quals és en fase diferent del procés burocràtic– senzillament no obtinguin el permís per motius diferents –fins i tot sense hotel– i decaiguin.

Miquel Payeras

Sembla segur que el govern impedirà que els nous camps de golf portin una oferta hotelera associada